

BIJLAGE 5. TOEZICHTSTRATEGIE EN ROULATIESYSTEEM VOOR MI

Toezichtstrategie bedrijfscontroles

Voor de planning van bedrijfscontroles kent het team Milieu-inspectie 6 soorten controles:

- regulier integraal;
- branchegewijs integraal;
- branchegewijs aspect;
- niet regulier integraal;
- niet regulier aspect;
- TOP-X controles.

Reguliere controles zijn de controles, die met een zekere regelmaat plaatsvinden, zonder dat er sprake is van klachten of meldingen. De frequentie van controleren is gebaseerd op de zwaarte van een bedrijf. De zwaarte van een bedrijf is een afgeleide van de milieucategorie die aan de hand van de SBI codes (standaard bedrijfsindeling) en toepassing van het zg. groene boekje (bedrijven en milieuzonering, VNG, 1999) aan bedrijven wordt toegekend. De milieucategorie is hoger naarmate er sprake is van:

- hogere complexiteit;
- grotere omvang;
- milieubelastende factoren zoals geur, stof, geluid en gevaar.

Op basis van de kennis en expertise is de toegekende categorie nog eens kritisch beoordeeld en zonodig aangepast. Redenen voor aanpassen zijn onder meer geweest:

- de bedrijfsgroep is divers en het betreffende bedrijf is duidelijk groter of juist kleiner dan het gemiddelde bedrijf in die bedrijfsgroep (bijvoorbeeld een grote krantendrukkerij scoort hoger dan een kleine drukkerij voor geboortekaartjes);
- een bedrijfsgroep scoort uitsluitend hoog op één minder prioritaire milieubelastende factor, terwijl de branche verder niet erg complex is (bijvoorbeeld veehouderij) waardoor de categorie naar beneden kan worden aangepast;
- in een bedrijf is geen activiteit aanwezig die in soortgelijke bedrijven wel aanwezig zijn en die zorgen voor verhoogde milieubelasting (bijvoorbeeld een hogere school waar geen technische of chemische praktijklokalen aanwezig zijn scoort lager dan een school waar deze wel aanwezig zijn);
- een bedrijf staat bekend om slecht naleefgedrag en komt daardoor in een hogere categorie;
- alles wat in categorie 1 zit is gesplitst naar bedrijven waar wel potentieel milieubelastende activiteiten plaatsvinden en die zijn opgewaardeerd naar een hogere categorie en bedrijven waarbij dit niet of nauwelijks het geval is, blijven in 1.

De aangepaste waarden zijn in Zwolle in Milis ingevoerd als “zwaarte” en op basis van de zwaarte wordt de frequentie van bezoeken bepaald:

- bedrijven met zwaarte 4 worden 1 keer per jaar integraal gecontroleerd (of twee keer per jaar als ze bekend staan om slecht naleefgedrag);
- bedrijven met zwaarte 3 worden 1 keer per 2 jaar integraal gecontroleerd;
- bedrijven met zwaarte 2 worden 1 keer per 5 jaar integraal gecontroleerd;
- bedrijven met zwaarte 1 worden alleen bezocht bij klachten of meldingen (piepsysteem).

Een integrale milieucontrole is een controle waarbij alle milieurelevante regelgeving wordt gecontroleerd, dus zowel vergunningvoorschriften (inclusief verruimde reikwijdte), lozingsvoorschriften en afvalregelgeving maar ook afgesloten convenanten, aanwezige milieuzorgsystemen, het CFK besluit, BOOT etc. Onder één integrale controle worden ook alle eventuele hercontroles gerekend. Als een bedrijf op één of meer punten niet in orde is wordt altijd na de afgesproken of voorgeschreven termijn een hercontrole uitgevoerd.

Tijdens de voorbereiding van een integrale controle wordt ook gekeken of de vergunning nog actueel is, dus wordt nagegaan of deze al is aangepast aan de nieuwste stand der techniek en of doorvertaling van nieuwe (bijvoorbeeld CPR) richtlijnen naar voorschriften al heeft plaatsgevonden. Als dit niet het geval is wordt dit gemeld bij de Afdeling Vergunningen en wordt tijdens de controle al met het bedrijf doorgenomen wat dit voor het bedrijf kan betekenen. Tevens wordt gekeken of de vergunning nog dekkend is, dus wordt gekeken of het bedrijf niet is gewijzigd sinds het van kracht worden van de vergunning.

Tijdens een integrale controle vindt zowel de fysieke controle, in de vorm van een rondgang door het hele bedrijf, als de administratieve controle plaats. De administratieve controle houdt in ieder geval in dat de afvalstoffenboekhouding wordt bekeken en deze wordt achteraf vergeleken met de registratie van het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA). Verder worden alle registraties van verplichte keuringen en metingen opgevraagd en doorgenomen. Gekeken wordt of logboeken compleet zijn en of uit de keuringen en metingen geen afwijkende resultaten zijn gebleken.

Ten aanzien van de verruimde reikwijdte wordt tijdens de rondgang bekeken waar afvalstoffen vrijkomen en of hier nog besparingsmogelijkheden aanwezig zijn. Verder wordt met het bedrijf nagegaan of de mogelijkheden voor hergebruik of recycling voldoende worden benut. Verder wordt het energieverbruik besproken en met het bedrijf gekeken of er nog bezuinigingsmogelijkheden zijn. Bij een onverwacht hoog energieverbruik wordt het bedrijf gevraagd een energiebesparingsplan op te (laten) stellen aan de hand van een energiebesparingsadvies.

Alle constatering, afspraken en controleresultaten worden schriftelijk vastgelegd in het controlerapport en schriftelijk aan het bedrijf meegedeeld per brief. Bij geconstateerde overtredingen wordt de sanctiestrategie toegepast.

Soms worden om reden van efficiëntie, reeds geplande reguliere controles branchegewijs uitgevoerd. Voor het overige worden de branchegewijze integrale controles op dezelfde wijze uitgevoerd als de reguliere integrale controles. Voor de planning worden ze ook als gewone reguliere controle aangemerkt. De geldt alleen niet voor de extra branchegewijze inzet bij de startende garageherstelinrichtingen en autosloperijen op de Marsslanden. Dit is een blijvende hoge inzet vergende branche.

Voor sommige aspecten is het nuttig om met enige regelmaat, los van de reguliere bezoekfrequentie, een extra controle uit te voeren. Te denken valt hierbij aan de controle van olie-waterslibafscheiders, vetafscheiders, mobiele wasinstallatie en opslag van consumentenvuurwerk. Deze controles komen "bovenop" de reguliere controles.

Bij niet reguliere controles, moet gedacht worden aan de controles die in het kader van klachten en meldingen plaatsvinden. Aan de hand van de aard en ernst van de klacht of melding wordt door de milieu-inspecteur bepaald of er alleen gecontroleerd wordt op het aspect waar de klacht of melding betrekking op heeft of dat een integrale controle wordt uitgevoerd. Hierbij wordt ook meegewogen of het bedrijf toch al op korte termijn voor een regulier controle bezocht zou moeten worden. Verder wordt aan de hand van de aard of ernst van de constatering, achteraf door de milieu-inspecteur besloten of de uitgevoerde controle in de planning meetelt als reguliere controle of dat deze als extra controle wordt ingevoerd. Soms is de bron van een klacht niet duidelijk en kan het naar aanleiding van één klacht nodig zijn om bij meerder bedrijven aspectcontroles uit te voeren. Deze komen altijd "bovenop" de reguliere planning.

TOP-X controles tenslotte zijn controles bij bedrijven die vanwege hun complexiteit, naleefgedrag of omdat er meerdere bevoegde gezagen mee belast zijn, speciale aandacht vragen. In het kader van de samenwerking in de milieuhandhaving zijn voor deze bedrijven ondermeer de volgende afspraken gemaakt over de toezichtstrategie:

- de voorbereiding en de controle worden gezamenlijk uitgevoerd door de milieu-inspecteur en een taakaccenthouder van de politie. Zonodig worden hier ook andere handhavingpartners bij betrokken;
- tijdens deze voorbereiding wordt een toezichtsplan opgesteld, waarin in ieder geval is opgenomen: de algemene bedrijfsgegevens, een omschrijving van de activiteiten van het bedrijf, een overzicht van de toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief vergunningen, meldingen en eventuele gedoogbeschikkingen), specifieke bedrijfsinformatie en handavingshistorie, doel van de controle, aandachtspunten, controleobjecten en een controleplan, de checklisten en uiteraard de resultaten van het controlebezoek;
- de handhaving van overtreding vindt plaats volgens de in deze handavingsnota opgenomen handavingsstrategie.

Roulatiesysteem bij bedrijfscontroles

In Zwolle zijn momenteel 7 milieu-inspecteurs: 2 hiervan zijn milieu-inspecteur A, deze zijn aangesteld voor de controles bij de bedrijven met zwaarte 4, de overige 5 zijn milieu-inspecteur B en belast met de controle van de overige bedrijven. Gezien de grootte van zowel het bedrijvenbestand als van het aantal medewerkers is het zinnig en mogelijk om een roulatiesysteem op te stellen. Dit kan zeer eenvoudig op basis van Milis en de aan de bedrijven toegekende zwaarte.

In Milis wordt in de module controle niet alleen bijgehouden wanneer er gecontroleerd is of gecontroleerd moet worden maar ondermeer ook wie de controle heeft uitgevoerd. Afsproken is dat de bedrijven met zwaarte 1 t/m 3, de reguliere integrale controle niet vaker dan twee maal door dezelfde persoon wordt uitgevoerd.

Voor bedrijven met zwaarte 4 is afgesproken om deze pas na drie reguliere integrale controles te laten rouleren. Hier is vooral vanwege de efficiëntie voor gekozen, want het vergt veel voorbereiding en vaak meerdere bezoeken om een bedrijf, met zwaarte 4 goed te doorzien en meer inzicht te krijgen in de procesgang binnen het bedrijf. Daarnaast zijn meerdere bezoeken nodig om een relatie met het bedrijf op te bouwen. Juist deze complexe bedrijven hebben een serieuze gesprekspartner nodig die tevens de rol van adviseur kan vervullen. Dit is niet mogelijk bij een hoge roulatiefrequentie.